

Nr 107.

Av friherre De Geer m. fl., om åtgärder till förenkling och rationalisering av den statliga förvaltningen.

Under nu rådande tidsperiod med alltmer fortskridande förstatligande på mångfaldiga områden vore av yttersta vikt att den statliga apparaten gjordes möjligast effektiv utan onödigt dyrbara och omständliga förvaltningsmetoder. Om detta önskemål har talats och skrivits under årtionden, och man ser allt som oftast vissa försök till förenklingar, men i stort sett ha resultatet varit obetydligt. Det vore på hög tid övergå från ord till handling. Ivrandet för ytterligare förstatliganden borde i varje fall förenas med ansträngningar till förhindrande av att statsmaskineriet får arbeta allt för tungt och dyrbart.

Var och en som vill se sanningen i ögonen kan konstatera vilket oerhört mångskriveri, som äger rum i de statliga organen. Ofta hör man att ämbetsmännen äro förtvivlade över de invecklade procedurer, som måste användas även i ärenden, som exempelvis i det enskilda affärlivet skulle kunna behandlas mycket enklare och smidigare och på samma gång tillförlitligt.

Ingen lär betvivla att mycket stora summor och oerhört många arbetstimmar skulle kunna inbesparas, om man på allvar rensade bort en massa föråldrade, opraktiska arbetsmetoder i vår statsförvaltning.

I statsverkspropositionen återfinnas vissa år och även detta året uttalanden om behovet att minska vår så rikligt blomstrande kommittéflora. Tyvärr måste man nog till följe mångåriga erfarenheter med en viss skepsis mottaga meddelandet om en planerad aktion mot överdrivet kommittéväsande! Kanske det dock nu verkligen är allvarligt menat göra något i saken?

Samtidigt som eventuellt den s. k. geddesyxan tillgripes mot kommittéer och kommissioner vore högeligen tacknämligt om energiska åtgärder igångsattes för förenkling av hela statsapparaten med bl. a. minskande av den flerstädes fruktansvärt utvecklade »pappersexercisen».

Inom försvarsväsendet är uppenbart att kraftåtgärder behövdas omedelbart för att minska och förenkla arbetsmetoderna och reducera de i onaturligt stort antal förekommande och tyngande skriftväxlingarna.

Inom det nya statliga vägväsendet drunkna tjänstemännen, från de högre till de lägre, i en strid flod av papper och formulär av allehanda slag. En kraftig förenkling på detta område skulle bl. a. betyda att tjänstemännen mera skulle hinna med de sysslor, vilka de egentligen äro tillsatta för. Sålunda skulle vägingenjörer, vägmästare m. fl. genom lämpliga, förenklade

arbetsformer i avsevärd grad kunna frikopplas från skrivbordsarbete och i stället få tillfälle ägna sig åt inspektion av vägunderhållet m. m.

Förutom här medtagna stickprov kunde exempel andragas i det oändliga från olika grenar av statsförvaltningen, där förbilligande, förenklande reformer få anses vara verkligt behövliga.

Varför är det emellertid så svårt få till stånd förbättringar i de förhållanden, som här i korthet berörts? Orsakerna äro naturligtvis många och av ytterst varierande slag. En av de främsta torde vara överdriven hänsyn till traditionella former och fruktan att förenklingar skulle medföra osäkerhet och oklarhet i förvaltningen.

Diverse undersökningar och statlig revision ha emellertid upprepade gånger under årens lopp resulterat i framhållande av behovet av förenklingar i statsförvaltningen, minskat mångskriveri o. s. v. Mindre reformer ha också vidtagits på många områden. I stort sett kvarstår dock ett statligt arbetssätt, som onödigtvis genom sina omständliga anordningar kostar vårt folk utomordentligt stora summor. Penningar, som kunde användas mera produktivt!

Uppenbart är att staten behöver spara — och spara energiskt — om vi skola kunna under de kommande åren klara statens enorma utgifter utan att alldeles förgås av skattetryck. Vi behöva för visso också spara arbetskrafterna och då ej minst de mer kvalificerade för att få dem att räcka till på alla områden. Målet att spara statsutgifter och arbetskrafter skulle i hög grad gagnas genom reformerande ingrepp efter de linjer, som denna motion avser att särskilt framhålla.

I anslutning till vad i motionen anförts hemställes,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t framhålla det synnerligen angelägna däri, att verkligt kraftiga åtgärder av Kungl. Maj:t snarast måtte vidtagas till förenkling och rationalisering av den statliga förvaltningen med syfte att bl. a. minska onödig byråkrati och mångskriveri.

Stockholm den 22 januari 1945.

Arvid De Geer.

Ivar Persson.

Gust. Etofsson
i Vä.

C. P. V. Gränebo.